

OPERATIIVINEN SOPIMUS 2019 / Seuranta 31.12.2019

Toimiala: Sivistystoimiala

Palvelualue: Perusopetus

Sopimuksen tarkoitus:

Operatiivinen sopimus on kasvatus- ja opetuslautakunnan ja toimialan välinen sopimus perusopetuspalveluista. Operatiivinen sopimus sisältää palvelualueen keskeiset toiminnalliset tavoitteet, tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit, työvoiman käytön ja laatutavoitteet mittareineen.

1 Lähtökohdat

1.1 Kuvaus toiminnasta

Perusopetus tukee oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuulliseen yhteiskunnan jäsenyyteen. Se luo perustan oppilaan laajan yleissivistyksen muodostumiselle, vahvistaa oppimaan oppimista ja edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen. Perusopetus edistää kulttuurien sekä aatteellisten, maailmankatsomuksellisten ja uskonnollisten perinteiden sekä länsimaisen humanismin perinteen tuntemista ja ymmärtämistä. Elämän, toisten ihmisten ja luonnon kunnioittamisen rinnalla korostetaan ihmisarvon loukkaamattomuutta, ihmisoikeuksien kunnioittamista ja suomalaisen yhteiskunnan demokraattisia arvoja, kuten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Sivistykseen kuuluu myös yhteistyö ja vastuullisuus, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, kasvu hyviin tapoihin sekä kestävän kehityksen edistäminen.

Suomenkielisen perusopetuksen kouluja on 31. Niissä on oppilaita yhteensä 12457, kansainvälisessä koulussa on lisäksi 220 oppilasta. Palvelualueella toimii kolme yhteistyöaluetta. Perusopetuksen oppilaista noin 15 % on vieraskielisiä. Opetettavia äidinkieliä on 27. Noin 13 % oppilasta tarvitsee erityistä tukea opinnoissaan (1680). Ulkokuntalaisia oppilaita on 376 (3 %).

Erityisiä painotuksia tarjoavilla erikoisluokilla on oppilaita 2044, mikä on noin 17 % perusopetuksen oppilaista Turun perusopetuksessa on erikoisluokkatoimintaa mm. kielissä, matematiikassa, liikunnassa, musiikissa ja kuvataiteessa.

1.2 Toimintaympäristön muutostekijät

Toimintaympäristön kehitys ja muutos on ollut suurin piirtein sellaista kuin odotettiin. Turku on vetovoimainen maakuntakeskus ja oppilasmäärä kasvaa tasaisesti. Kaupungin palvelujen pariin selvästikin hakeudutaan. Esimerkiksi erityisen tuen palvelut tuntuvat olevan muuttoa harkitsevien kiinnostuksen kohteena.

Sivistystoimiala on hankkinut uudet päätelaitteet vuosiluokille 4 ja 7. Laitteet annetaan oppilaiden käyttöön henkilökohtaisiksi oppimisvälineiksi. Tilanne on se, että kaikilla 4.-9.-luokkalaisilla on ollut päätelaite käytössään 1.8.2019 alkaen. Kolmas ja viimeinen vaihe päätelaiteprojektissa on nyt toteutettu.

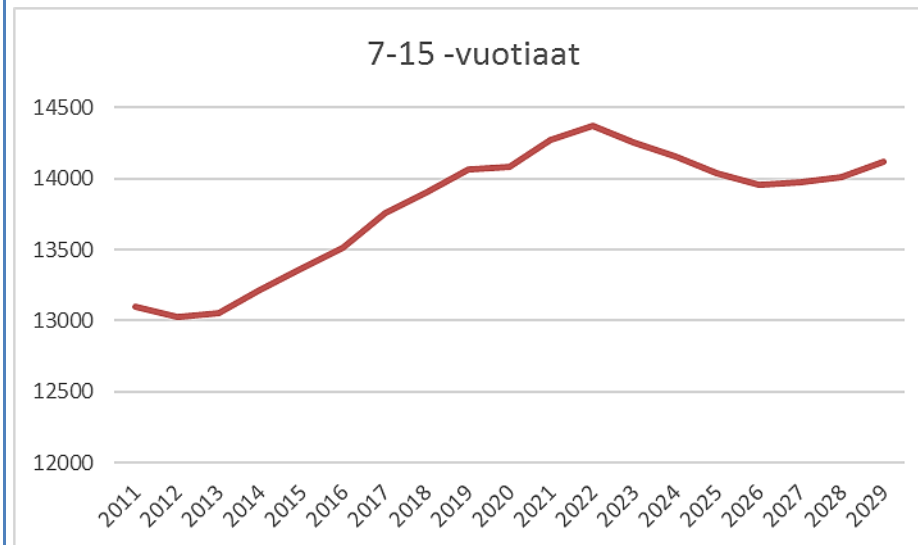
Yli-Maarian monitoimitalomallilla toimiva kouluyksikkö on aloittanut toimintansa onnistuneesti tammikuussa 2019. Syvälahdessa vastaava yksikkö käynnistyi jo elokuussa 2018. Puolalan alakoulun saneeraus etenee aikataulussaan ja työ valmistuu aikataulussaan kevään aikana.

Perusopetuslain mukainen aamu- ja iltapäivätoiminta on siirretty sivistystoimialalle siltä osin kuin se on ollut hyvinvointitoimialan järjestämää. Sivistystoimialan uima-opetus ja koululiikunnanohjaus ovat jo siirtyneet vapaa-aikatoimialalle.

Erityisen tuen palveluja ja niihin liittyviä järjestelyjä hallinnossa on pohdittu ja organisoitu uudelleen palvelujen sujuvuuden takaamiseksi.

Sivistystoimiala huolehtii osaltaan koulutustakuun toteuttamisesta siten, että kaikille opinhaluisille voidaan tarjota opiskelupaikka.

Oppilasmäärän kehitys perusopetuksessa: Oppilasmäärän tilastoitu kasvu on vuodesta 2018 vuoteen 2019 ollut noin 250 oppilasta.

1.3 Toiminnan kehittämissuunnitelma ja strategiset painopisteet

Perusopetuksen yhteisiksi kehittämistavoitteiksi on asetettu **hyvinvointi sekä osaaminen ja kilpailukyky** kaupunkistrategian mukaisesti. Myös oppimisen digitalisaatiota edistetään henkilökunnan henkilökuntakoulutuksen, -tutoroinnin ja laitteistohankintojen kautta.

Opetushenkilöstön valmiuksia toimia haastavissa tilanteissa lisätään täydennyskoulutuksen avulla (MAPA-koulutus). Terveystiedon edistämisen osana jatkuu kansallinen kärkihanke eli Liikkuva koulu -projekti yhdessä vapaa-aikatoimialan kanssa. Lisäksi kehitetään mahdollisuuksien mukaan oppilaitosten kalustamista uusien oppimisympäristöjen ja paremman ergonomian edellyttämällä tavalla.

Vanhemmuuden tukeminen on sivistystoimialan perustoimintaa kaikilla palvelualueilla.

2 Taloudelliset tavoitteet

2.1 Määrärahat

1.000 €	TP 2017	TP 2018	TA 2019 muutoksin	Toteutunut 30.6.2019	Toteutunut 31.12.2019
Tulot	7.386	6.370	5.925	2.436	6.188
Menot	114.467	112.990	117.431	59.250	115.192
Netto	-107.081	-106.620	-111.506	-56.814	-109.004
Muutos-%					

3 Resurssien käyttö

3.1 Työvoiman käyttö

	TP 2017	TP 2018	TA 2019 muutoksin	Toteutunut 30.6.2019	Toteutunut 31.12.2019
Htv	1230	1239	1235	1284	1252
Palkat ja palkkiot (1.000 €)	51.139	51.768	51.625	27.360	53.632
Sijaistus, %		58,2	62	62	58,1
Sairauspoissaolo, %		3,6	3,6	4,1	3,4

4 Toiminnalliset tavoitteet

4.1 Operatiiviset tavoitteet

Strategisesta sopimuksesta johdetut

Strategisen sopimuksen tavoite (viite)	Strategisen linjauksen tunnus/ alatavoite	Palvelualueen tavoite	TA 2019 mittari	Mittarin seuranta- väli	Toteutunut 30.6.2019	Toteutunut 31.12.2019	Vastuuyksikkö
Hyvinvointi	<p>2.1.1 Luodaan puitteet hyvinvoinnille laaja-alaisella yhteistyöllä</p> <p>2.1.2 Lisätään tuottavuutta tekemällä ehkäisevästä työstä kaiken toiminnan kivijalka</p>	<p>Henkilöstön täydennyskouluttaminen</p> <p>Tuen kehittäminen (kolmiportainen tuki)</p> <p>Koulun oma tavoite; esim. kouluterveyskyselyn tulosten perusteella</p> <ul style="list-style-type: none"> • terveet elämäntavat <p>Yksinäisyyden ja ulkopuolisuuden vähentäminen</p> <p>Tavoitteita edistävät hankkeet ja projektit: Multix- monikulttuurisen opetuksen täydennyskoulutushanke Liikkuva koulu 2018 Kerhotoiminnan kehittäminen 2018 JOPO:n kehittäminen II Et sä mittään kerhoon lähtis</p>	<p>Toteutettu kyllä/ei, koulutuspäivät</p> <p>Ennaltaehkäisevä työote vahvistuu ja erityisen tuen tarve vähenee (siirrettyjen määrä)</p> <p>Koulujen oma mittarit asiaan liittyen ja raportointi vuosikertomuksessa</p>	vuosittain	toteutunut tavoitteiden mukaisesti	<p>Toteutunut tavoitteiden mukaisesti.</p> <p>Ennaltaehkäisevää työtettävää vahvistettu, muutos lyhyellä tarkastelujaksolla toteutunut osin tavoitteen mukaisesti</p> <p>Koulujen raportointi koulun vuosikertomuksessa.</p>	
Osaaminen ja kilpailukyky	<p>3.1 Yrittävä ja osaava Turku</p> <p>2.2.8 Tulevaisuuden osaamispuutteen osaamispuutteen turvataan järjestämällä jatkossakin korkeatasoista yleissivistävää ja ammatillista koulutusta terveellisissä tiloissa</p>	<p>Ensimmäisen vieraan kielen aikaistaminen</p> <p>Perusopetuksen digitaalisointi etenee.</p> <p>Henkilöstökoulutus ja tutorointiohjelma käynnissä</p> <p>Koulut analysoivat omaa tasoaan digitaalisointiprosessissa</p> <p>Koulun oma tavoite</p> <p>Tavoitteita edistävät hankkeet ja projektit: STEaM Turun kielivirta II</p>	<p>Aikaistamisoperaation valmistelu käynnistetty kyllä / ei</p> <p>Päätelaiteprojektin toinen vaihe 4. ja 7. luokan oppilaille toteutettu/ei</p> <p>Koulutukset toteutettu/ei</p> <p>Arviointilomake</p>	vuosittain	toteutunut tavoitteiden mukaisesti	<p>Toteutunut tavoitteiden mukaisesti, varhennus käynnistetty.</p> <p>Päätelaiteprojekti toteutettu tavoitteiden mukaisesti.</p> <p>Koulutukset ja tutorointi jatkuvat.</p> <p>Oppimisympäristöjen</p>	

	<p>2.2.1 Henkilöstön osaaminen pidetään kehityksen kärjessä systemaattisella osaamisen johtamisella ja laajaan verkostoitumiseen kannustamalla</p> <p>3.2.3 Digitaalisia palveluja kehitetään laajalla ja avoimella yhteistyöllä</p>	<p>Kielivirta III SUDEGO Kielitietoisesti kouluissa Kielitietoisesti kouluissa II Perusopetuksen päätelaiteprojekti Tutor Aboensis 2018-2019 – Turun uuden perusopetuksen tutoropettajat Digikilta Disco Idipsum – yhdessä oppiminen Digitaalisten oppimisympäristöjen kehittäminen Innostu ja innovoi (Innokas) Make it now (Innokas) PaikkaOppi Plus 2 Uusi PaikkaOppi Työelämälehtori</p>					<p>digitaalista kehittämistä jatketaan (jatkuva prosessi)</p>	
Lisätietoja:								

4.2 Projektit

Hanke	Projekti	Budjetti	Hyötytavoite/ (business case)	Yleinen tilannekuva	Tilanneyhteenveto
1 596	Kerhohanke 2019				20.1.2020 mennessä on käytetty 49 926 €. Joulukuussa maksuun menneet palkkiot tulivat palkkoihin 13.1.2020. Syksyn kerhotunteja jäi pitämättä 588. Ne siirtyvä kevään tunteihin.28.8. Koulujen kerhotoiminta käynnistyy aikaisempien vuosien mallilla syysluku-kaudella 2019. Syksyiltä 2019 jäi kerhotunteja pitämättä 588 ja joulukuussa 2019 maksuun menneet palkkiot tulivat palkkoihin tammikuussa 2020. Syksyille oli varattu kerhoihin rahaa 35 000 €. Kerhorahat käytetään kokonaisuudessaan 31.12.2020 mennessä.
	Kielitutorit kouluissa				3.6.2019 Kielitutorit lukuvuodelle 2019-20 on valittu: Sanna Sova, Anita Zenger, Pikke Syrjä-Väisänen ja Krista Paavola. Toimintasuunnitelma mukautettu saadun rahoituksen mukaiseksi. 20.1.2020 Kielitutorit ovat vetäneet A1-kielen VOPS-iltapäiväkoulutukset (yhteensä 4kpl, 75 osallistujaa) syys-lokakuussa 2019. Lähes kaikki 1.-luokkia opettavat opettajat on siis perehdytetty opetussuunnitelmaan ja lisäksi he ovat saaneet vinkkejä ja ideoita ja materiaalia opetuksen tueksi. Tutorit ovat myös käyneet tilausten mukaisesti kouluissa. Keväällä jatketaan koulujalkautumisia ja pidetään 1pedagoginen iltapäivä/ kk.
	Koulu hyvinvointiyhteisönä 2019				31.1.20 Budjetin toteuma tarkistettu. Vuoden 2019 budjetista jäänyt käyttämättä 1 563€. Ohjaus-välilehdelle lisätty syksyn 2019 hankeraportti. 24.1.20 Projektit ovat käynnistyneet ja ne jatkuvat vielä kevään 2020. Budjetin toteuma ei vastaa todellista tilannetta. Selvittely jatkuu.Projektit käynnistyvät elokuussa 2019.

	Koulutuksellisen tasa-arvon edistäminen 2018				3.6.19 SILTA-ryhmä maahanmuuttajataustaisille oppilaille on käynnistynyt Nummenpakan ja Katariinan koulun yhteistyönä. Inklusiivisen valmistavan opetuksessa mukana olevat opettajat on valittu ja suunnittelu aloitettu Pansion koulussa - itse toiminta pyörittää käyntiin elokuussa 2019. Varhaiskasvatukseen on rekrytoitu kaksi kuraattoria, jotka aloittavat elokuussa. Ruotsinkielisen palvelualueen lukutaitotietokannan alustavia suunnittelupalavereja on pidetty - kehittäminen alkaa elokuussa Cygnaeuksen koulussa. ProKoulu-tarjoustu otetaan edelleen, mutta toiminnan odotetaan alkavan elokuussa. Mukana toiminnassa ovat Hepokullan, Paattisten, Puropellon, Hannunniitun ja Ilpoisten koulut.1.4.19 ProKoulun kilpailutus viivästyi pahasti, mikä lykkäsi toiminnan alkamista syksyyn. Iso osa toiminnasta on suunniteltu keväällä 2019, ja se käynnistyy lukuvuodelle 2019-202015.1.2020 Hankkeet etenevät jokaisen osakokonaisuuden kohdalla erinomaisesti ja suunnitelmien mukaisesti. Hankkeeseen varatut pienet tarvikehankinnat ovat painottuneet vuoden 2019 loppupuolelle, eikä kaikkien hankintojen kustannuksia näy siksi vielä kirjanpidossa. Henkilöstökuluihin varatut resurssit ovat hankkeessa kuluneet suunnitelmalla vähäisemmin.
	Tasa-arvohaku 2019				20.1.20 Projekti etenee suunnitelmien mukaisesti.28.8. Tasa-arvorahat jaettiin koulujen kesken keväällä 2019. Toiminta käynnistyy syyslukukaudella 2019.
Sito/Kansainvälisyys	G.A.STEM Erasmus+ /Rieskalähde				Etenee suunnitellusti/21.8.201927.1.2020 edennyt suunnitellusti.
Sito/Tieto- ja viestintätieteologian opetus- ja ohjauksen kehittäminen	Arjen teknologiaa perusopetukseen (Innokas)				Innokas-verkoston saanut rahoituksen. Toiminta käynnistyy elokuussa 2019. 20.1.2020Koulutus on käynnissä. Se on alkanut etäosuuksilla ja lähipäivät ovat 13. - 14.2.2020
Sito/Tieto- ja viestintätieteologian opetus- ja ohjauksen kehittäminen	Digikilta 2				OPH:n myönteinen rahoituspäätös hakijalle (Hämeenlinnan kaupunki) 5.6.2018. Projekti käynnissä. Turku osallistuu aktiivisesti verkoston toimintaan.
Sito/Tieto- ja viestintätieteologian opetus- ja ohjauksen kehittäminen	Innokas 2020!				Haettu verkostona. Rahoituspäätöstä odotellaan.20.1.2020Verkosto sai rahoituksen alueelliseen kisaan. Valtakunnalliset kisat järjestetään tänä vuonna Espoossa. Turku ei ole mukana virallisena aluekisana.Turusta mukaan lähtevien koulujen määrä on supistunut ja kisakonsepti on muuttunut alueellisesta Turun sisäiseksi osallistujamäärän takia. Suunnitellaan kuitenkin, että järjestämme halukkaiden koulujen kesken pienimuotoisen robottikisan, jotta ylläpidetään ohjelmoinnin opetusta ja kiinnostusta aiheeseen.
Sito/Tieto- ja viestintätieteologian opetus- ja ohjauksen kehittäminen	Tutor Aboensis III				TOP-keskus hakee perusopetuksen käyttöön OPH-rahoitusta tutoropettajatoiminnalle haussa, joka päättyy 29.11.2018. P2 hyväksytty jorjyssä 21.11.2018. Myönteinen rahoituspäätös 24.1.2019 (OPH). Varsinainen toteutusaikataulu 1.8.2019 - 31.7.2020. Suunnitteluvaihe kevät 2019. Toteutus 1.8.2019 - 31.7.2020.

5 Henkilöstön hyvinvointi ja työelämän laatu

5.1 Kaupungin yhteiset tavoitteet

Henkilöstöohjelman painopistealue	Palvelualueen tavoite TA 2019	TOTEUTUNUT 31.12.2019
Turussa jokaisen tulee voida kokea, että työ lisää hyvinvointia	Sivistystoimiala säilyy kyselyissä kärkipaikalla Turussa	<i>Palvelualueen tulokset paranevat kyselyissä</i>
Aktiivinen osaamisen ennakointi	Riittävän ja monipuolisen koulutustarjonnan turvaaminen	<i>Seurantajärjestelmä kehittynyt</i>
Turku on vetovoimainen työnantaja	Hakijoiden määrä pysyy vähintään nykytasolla	<i>Hakijoiden määrä pysyy vähintään ennallaan</i>
Lisätietoja:		

5.2 Toimialoitain/palvelualueittain seurattavat (taulukko poistetaan, mikäli toimialalla ei ole Kunta 10 –palvelualuekohtaista seurantaa)

Kunta 10- mittarit	TOT 2016	TOT 2018	TA 2019	TOTEUTUNUT 31.12.2019 ¹⁾
Työnantajan suositteleminen (suosittelee %)	76 %	75 %	80 %	63% suosittelisi ystävilleen
Päätöksenteon oikeudenmukaisuus	3,29	3,30	3,50	2,4 / 3 koki päätöksenteon oikeudenmukaiseksi
Kehityskeskustelujen käyminen (kyllä %)	86 %	85 %	90 %	Kehityskeskustelu käyty 48%
Työpaikan ilmapiiri	3.8	3,8	3,9	-

¹⁾ Kunta 10 -kyselyä ei tehty 2019, 31.12.2019 luvut Henkilöstön työhyvinvoinnin välikysely 2019:sta

6. Tunnusluvut

6.1 Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	Tyyppi	TOT 2016	TOT 2017	TP 2018	TA 2019	Toteutunut 30.6.2019	Toteutunut 31.12.2019	Seuranta- väli
Perusopetuksen oppilaskohtaiset kulut (Sisältäen erityisopetuksen ja sairaalaopetuksen)		8088	8020	8050	8040	8050	8040	1 v.

Tunnusluvun tyyppi: V= Volyyymi; L/V=Laatu/vaikuttavuus; S/P=Saataavuus/peittävyys; T/T=Tuottavuus/taloudellisuus